Janne Sysi-Aho

18.2.2025

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausuntopyyntö HE 200/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 47 §:n ja panostajalain muuttamisesta

Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen lakisääteinen keskusyhteisö, joka toimii asiantuntijana työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vakuutuksen toimeenpanossa ja kehittämisessä. TVK ylläpitää työtapaturma- ja ammattitautirekisteriä.

Valiokunta pyytää Tapaturmavakuutuskeskuksen asiantuntijalausuntoa, jossa kuvataan työtapaturmien ja ammattitautien määrien jakautumista yrityskoon mukaan, ottaen huomioon hallituksen esityksessä HE 200/2024 vp ehdotetun ilmoittamisvelvollisuuden soveltamisen rajauksen yrityskoon mukaan.

TVK antaa lausuntonsa työtapaturma- ja ammattitautitilaston näkökulmasta ja toteaa seuraavaa.

Työtapaturmien ja ammattitautien määrien jakautuminen yrityskoon mukaan

TVK kokoaa tilastoon tiedot lakisääteisestä työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta korvatuista vahinkotapahtumista. Tietoja kerätään mm. ammattitaudeista ja työtapaturmista. Tässä on esitetty palkansaajille vuonna 2022 sattuneiden työpaikkatapaturmien sekä kodin ja työpaikan välisillä matkoilla sattuneiden tapaturmien ja vuonna 2022 ilmenneiden ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen jakaumat Tilastokeskukselta saadun yritystoiminnan tyyppiluokitus-jaottelun (PKSLuokitusEU) mukaan. Yritystoiminnan tyyppiluokitus jakaa työnantajakohtaisen tunnuksen mukaan toiminnan paitsi henkilömäärän myös yrityksen taloudellisten toiminnan mittakaavan mukaan seuraaviin luokkiin: mikroyritys (alle 10 työntekijää), pienyritys (10-49 työntekijää, keskisuuri yritys (50-249 työntekijää), suuryritys (yli 250 työntekijää) ja määrittelemätön (tuntematon/ei tiedossa). Mikroyrityksiksi on tulkittu vahinkotapahtumien osalta myös ne työnantajat joiden y-tunnus puuttuu. Jakaumatarkastelussa on mukana myös julkisen sektorin organisaatiot.

Lausunnon kirjoitushetkellä uusin käytettävissä oleva tyyppiluokitusaineisto on vuodelle 2022, jonka vuoksi myös lukumäärät vertailtavista palkansaajien työtapaturmista ja ammattitaudeista esitetään samalta vuodelta, yhdistettynä Tilastokeskukselta saatuun tietoon työnantajakohtaisesta kokoluokasta.

Vuoden 2022 palkansaajien työtapaturmat ja vuonna 2022 ilmenneet ammattitautiepäilyt ja -taudit

	Määrittelemätön	Mikroyritys (1-9)	Pien-yritys (10-49)	Keskisuuri yritys (50-249)	Suuryritys (250 tai enemmän)
työpaikka-tapaturmat	213	10851	15268	13675	50141
työmatka-tapaturmat	26	1082	1981	2522	16571
todetut ammattitaudit	0	67	89	114	1754
ammattitauti-epäilyt	1	98	179	191	592

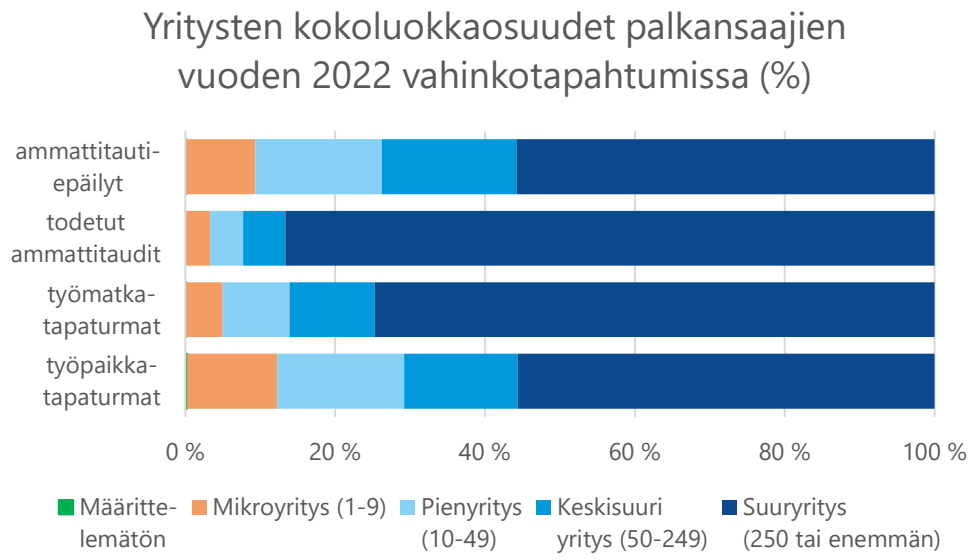

Työpaikkatapaturmat ovat työssä ja työasialiikenteessä sattuneita tapaturmia.

Työmatkatapaturmat ovat kodin ja työpaikan välisellä matkalla sattuneita tapaturmia.

Ammattitautivahinkojen osalta henkilön altistus on voinut olla pitkäkestoista ja henkilö on saattanut altistua myös muissa, esim. aiemmissa työsuhteissa eri työnantajan palveluksessa. Myös yrityksen kokoluokka on saattanut vaihtua altistuksen alun ja henkilön tutkimuksiin hakeutumisen välisenä aikana, joten ammattitautien ja epäilyjen osalta yhdistäminen vuoden 2022 kokoluokkatietoon on laadultaan vain suuntaa-antava. Kaikkia vuoden 2022 ammattitauteja ei ole vielä saatu tilastoon, sillä tutkimus- ja selvitysprosessit ovat pitkäkestoisia. Ammattitautilukumääriin juuri vuodelle 2022 vaikuttaa COVID-19, etenkin kuntasektorin töissä, ml. nykyiset 2023 toimintansa aloittaneet hyvinvointialueet. Suurin osa kunnista sijoittuu tyyppiluokitusjaossa suuriksi. Ammattitautiepäilyt tarkoittavat perusteltuja ammattitaudin selvityksiä, joista on korvattu esimerkiksi tutkimuskuluja ja joista osa voi osoittautua ammattitaudeiksi kun tutkimukset etenevät.

Palkansaajien työpaikkatapaturmien tapaturmataajuus, ns. tapaturmien sattumistiheys suhteessa tehdyn työn määrään on mahdollista laskea vuodelle 2022 käyttäen Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen tietoja palkansaajien tekemien työtuntien kokonaismääristä yksityisellä sektorilla. Laskennassa ei huomioida palkattomien ryhmien työpaikkatapaturmia, koska niiden osalta Työvoimatutkimus ei kerää tietoja tehtyjen työtuntien lukumääristä. Työpaikkatapaturmien taajuuden laskennassa puuttuvat tiedot tai tuntemattomat on molemmissa aineistoissa tulkittu mikroyrityksiksi, sillä todennäköisesti ne ovat esim. aloittaneita yrityksiä tai ei-työnantajayrityksiä jne. (kts. kuvaaja taajuuksista alla). Näin laskettuna taajuus on korkein pienyrityksissä ja toisaalta matalin mikroyritysten ja kokoluokaltaan tuntemattomien luokassa.

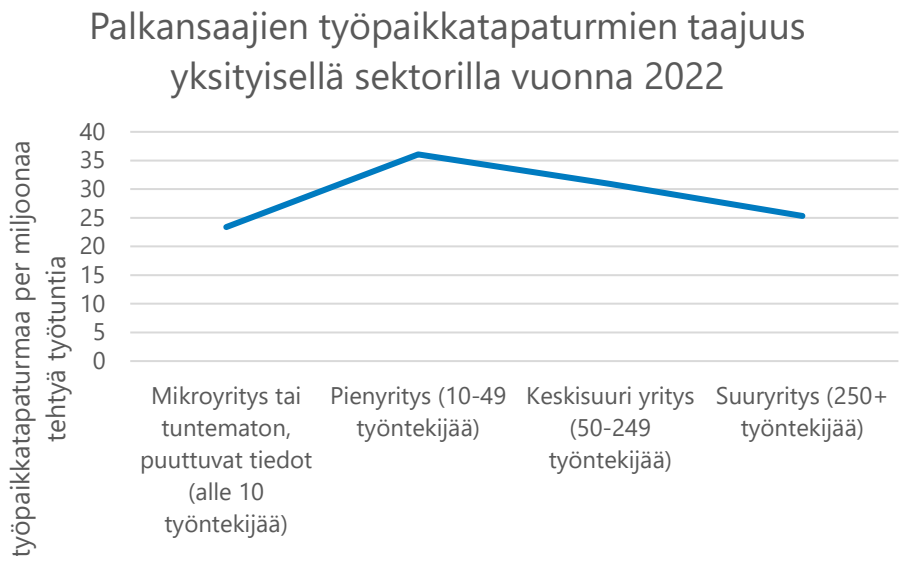

Lisätietoja

Lisätietoja lausunnosta antaa Janne Sysi-Aho, p. 0404 504 232, janne.sysi-aho@tvk.fi

Tapaturmavakuutuskeskus

Janne Reini
Toimitusjohtaja